

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 60

Luxemburg, 3 mai 2018

Concluziile avocatului general în cauza C-51/17
OTP Bank Nyrt și OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt/Teréz Ilyés și Emil
Kiss

Potrivit avocatului general Tanchev, răspunsul legislativ al unui stat membru la o hotărâre a Curții de Justiție referitoare la clauze contractuale abuzive pentru lipsa de claritate poate face obiectul unui control jurisdicțional

În februarie 2008, doamna Ilyés și domnul Kiss au încheiat cu o bancă din Ungaria un contract de împrumut în franci elvețieni (CHF). În conformitate cu prevederile contractuale, deși rata lunară urma să fie plătită în forinți maghiari (HUF), valoarea acestor rate lunare a fost calculată pe baza cursului de schimb dintre HUF și CHF. În plus, persoanele împrumutate au acceptat să suporte riscul legat de posibile fluctuații ale cursului de schimb dintre cele două valute.

Cursul de schimb s-a modificat ulterior în mod substanțial în detrimentul persoanelor împrumutate, fapt ce a dus la o creștere semnificativă a cuantumului ratei lunare. În mai 2013, doamna Ilyés și domnul Kiss au formulat acțiuni la instanțele maghiare împotriva OTP Bank și OTP Factoring, cărora le-au fost transferate creanțele rezultând din contractul de împrumut în cauză. În cursul acestor acțiuni, întrebarea ridicată dacă respectiva clauză contractuală prin care s-a instituit obligația de a suporta riscul privind cursul de schimb în sarcina persoanelor împrumutate ar putea fi considerată abuzivă în sensul Directivei privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii¹ și, prin urmare, nu ar fi obligatorie pentru cei împrumutați pentru că această clauză nu a fost redactată de banca în cauză într-un mod clar și inteligibil.

Între timp, Ungaria a adoptat, în anul 2014, legi prin care a eliminat din contractele de împrumut în monedă străină anumite clauze abuzive, transformând în final toate datoriile importante ale debitorilor în temeiul acestor contracte în HUF și a adus și alte modificări cu privire la conținutul raportului juridic dintre părțile la contractele în discuție. Aceste legi au urmărit de asemenea să transpună Hotărârea Kúria (Curtea Supremă, Ungaria) cu privire la neconformitatea cu directiva a anumitor clauze din contractele de împrumut în monedă străină² (această decizie a fost pronunțată în lumina Hotărârii Curții de Justiție în cauza Kásler³). Cu toate acestea, noile legi au continuat să instituie obligația a suporta riscul privind cursul de schimb în sarcina persoanelor împrumutate.

În aceste condiții, potrivit directivei, clauzele contractuale care reprezintă o expresie a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative obligatorii nu intră în domeniul său de aplicare, Fővárosi Ítéltábla (Curtea Regională de Apel din Budapesta-Capitală, Ungaria) sesizată cu cauza doamnei Ilyés și a domnului Kiss, a adresat Curții întrebarea dacă poate aprecia ca abuzivă o clauză neclară care instituie în sarcina persoanei împrumutate obligația de a suporta riscul privind cursul de schimb, în pofida validității acestei clauze care a fost confirmată de legiuitorul maghiar.

În concluziile de astăzi, avocatul general Evgeni Tanchev amintește că scopul excluderii clauzelor care reprezintă o expresie a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative obligatorii din domeniul de aplicare al directivei este justificat de faptul că se poate în mod legitim presupune că

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

² Decizia nr. 2/2014.

³ Hotărârea din 30 aprilie 2014, Kásler ([C-26/13](#)) (a se vedea Comunicatul de presă nr. [66/14](#)).

legiuitorul național a stabilit un echilibru între toate drepturile și obligațiile părților la contractele în discuție.

Cu toate acestea, **această premisă nu poate fi acceptată în ceea ce privește măsurile legale, cum sunt legile sus-menționate adoptate în Ungaria, adoptate după data la care a fost încheiat contractul relevant și în scopul de a pune în aplicare o constatare judiciară de neconformitate cu directiva.** În această privință, avocatul general este de părere că excluderea în discuție a avut menirea să garanteze că statele membre au dreptul să mențină ori să introducă prevederi superioare normelor de protecție stabilite de directivă, fiind împiedicate să diminueze nivelul de protecție oferit prin aceste dispoziții.

În plus, avocatul general subliniază că **răspunsul legislativ al unui stat membru la o constatare a Curții în sensul că o lege națională sau o practică este incompatibilă cu directiva nu poate fi exclusă de la controlul jurisdicțional** din moment ce o astfel de excludere ar fi contrară prevederilor Cartei drepturilor fundamentale a UE care garantează un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă.

În aceste condiții, avocatul general propune ca **o clauză care a devenit parte dintr-un contract de împrumut în monedă străină prin intervenție legislativă și care lasă neatinsă o clauză inițială din contract ce instituie în sarcina persoanei împrumutate obligația de a suporta riscul privind cursul de schimb, nu este o expresie a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative obligatorii** în sensul directivei. În consecință, în cauzele în care respectiva clauză nu a fost formulată într-un mod clar și inteligibil în contract, **instanța națională poate examina dacă ea constituie o clauză abuzivă neobligatorie pentru consumator.**

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293